

DEBRECZENI HIRLAP

Előfizetési árak:			
Helyben:		Vidékre:	
Egész évre	12 korona	Egész évre	20 korona
Fél évre	6 "	Félévre	10 "
Negyed évre	3 "	Negyed évre	5 "
Egy hónapra	1 "	Egy hónapra	2 "

A szerkesztésért felelős
Kutasi Imre
kiadó s laptulajdonos

Szerkesztőség Piacz-utca 79. sz. Gáll-ház (emelet)
Kiadóhivatal Piacz-utca 79. sz. Gáll-ház (földszint)
Hirdetések a legmérsékeltebb árszámítás mellett vétetnek fel.

Osztályharcz.

— nov. 9.

Nincsen seb az állam és társadalom testén, melynek hatása károsabb, eredményei véresebbek volnának, mintha annak alkotó elemei kelnek egymással harcra. De bármily igaz is e tétel, tanúságai hatják át legkevésbé az emberiséget. A történelem lapjaira elmúlt évezredek eseményeinek megrögzítéséből látjuk, hogy valahol egy államszervezet bomlásnak indult, társadalmi élet korhadásba ment át, az osztálygyűlölet játszott a mag erjesztő elemei között a fő szerepet, sőt sok esetben ez volt a romlás és pusztulás egyedüli okozója. A hatalmas római világbirodalomnak, a mely egy világot vetett uralma alá, ez ásta alá létéit és lappangó mérge azóta is számos virágzó állami létét semmisített meg, alattomos erővel támadván meg gyökereit, hogy annak nyomban az egész törzs elpusztuljon. Elmondhatjuk tehát, hogy ha valamely társadalmat az Isten büntetni akar az osztályharcz nyomorúságaival veri meg.

Tudjuk, hogy állami és társadalmi életünk konszolidálásának munkája alig harmincz éve tart. A kigyvezés az az időpont, a melytől az ifju Magyarország megszületését számítani szoktuk. Egy halálos zsidbadságból ébredt ekkor ez a nemzet.

Tárcza.

A drága kutya.

— Elbeszélés. —

Dubov főhadnagy, egy már nem fiatal katona tiszt és Knapsz önkéntes együtt ültek és iddoggáltak.

— Nagyszerű kutya! — mondotta Dubov, megmutatva Knapsznak a kutyáját, Milkát. — Remek egy álat! Nézze meg a pófáját! A pófája egymaga sokat ér! Ha valami kutyakedvelőnek szemet szur, pusztán a pófája kedvéért megad érte kétszáz rubelt! Nem hiszi? Ha nem hiszi, akkor nem is ért ám hozzá semmit.

— Érteni értek, de hát: . . .

— Lássá, szetter, tiszta vérbeli ánool szetter! Meglepő az állása, és a szimitja, az orra! Istenem, micsoda orr! Tudja-e mennyit adtam én Milkáért mikor még kölyök volt? Száz rubelt! Isteni kutya! Te hunczfut Milka! Te bolondos Milka! Jer ide, jer ide kutyuskám, drágácskám te . . .

Dubov odaédesgette magához Milkát, és a füle közt megcsókolta. Köny szivárgott ki a szeméből.

— Nem adlak oda senkinek . . . én szépségem, te zsvány te. Ugy-e hcgy te is szeretsz engem. Milka? Szeretsz? . . . No most eredj innen! — kiáltott rá hirtelen a főhadnagy. — A piszkos lábaidal egyenest rámászol az ember ruhájára! Bizony, Knapsz, százötven rubelt adtam ezért a kölyökért! De mégis én csak egyet sajnálok: nem érek

Erői felszabadultak, a halálos csendet mely az országot közel husz esztendőn át betöltötte, a munka vidám zsidbaja váltotta fel. Azóta dolgozunk, egy ifju izmos óriás minden erejével. Az elért eredményekkel pedig, a melyekre e rövid idő alatt eljutottunk, meglehetünk elégedve. A dermedt visszamaradt országhól kultur államná lettünk, ipart, művészetet, kereskedést teremtettünk a semmiből.

De a munka még koránt sincs befejezve. Sokat tettünk de még többet, sokkal többet kell cselekednünk, hogy a nagy cél: Magyarországnak, mint minden tekintetben méltó versenytársnak beillesztését a nyugat nagy kulturállamai sorába, elérhessük.

Nem az erős szétforgácsolásra, hanem az összes erőforrások egyesítésére van tehát nekünk szükségünk, és pedig nekünk ezerszer inkább, mint bármely más népnek.

Mindenki tudja, hogy ez erők alatt a nemzetiségeket értjük. Más nemzetiségű véreink még mindig nem tudtak igazi testvéreinkké válni.

Második baj gyanánt, mint amely társadalmi egységünk megbontására van hivatva, jelentkezik a felekezeti ellentét. Ez a kérdés a multban sok bajnak volt okozója. Lelkiismeretlen izgatók most újból kísérletet tesznek, hogy belőle céljaikra tőkét kovácsoljanak.

rá vadászni! Elpusztul a dologtalanságban ez az állat. Kárbavész a talentuma . . . Aztért is akarom eladni. Vegye meg Knapsz! Teljes világeletemben hálás lessz nekem érte! Nem bánom, hogy ha kevés a pénze, odaadom magának féláron . . . Vigye el ötvenért! Raboljon ki!

— Nem kell, lelkem . . . sóhajtott fel Knapsz. — Még ha kan volna a maga Milkája, akkor még talán megvenném, de így . . .

— Hát Milka nem kan? — szólt a főhadnagy csodálkozva. Knapsz mi lelta magát? Milka nem ka-a-an?! Ha-ha-ha! Hát ugyan micsoda maga szerint? Talán szuka? Ha-ha-ha! Szép kis legényke! Nem tudja megkülömböztetni a kant a szukától.

— Ugy beszél velem, mintha vak, vagy pólyásbaba volnék . . . felelt Knapsz sértődötten. — Persze, hogy szuka!

— Ugyan kérem, még utóbb azt mondta, hogy én is hölgy vagyok! Ej, ej, Knapsz, Knapsz! Pedig maga is teknikát végzett! Nem, lelkem, ez valóságos és vérbeli kan! Nemcsak hogy kan, de százszor többet ér bármiféle más kannál . . . Maga meg azt mondja, hogy nem kan! Ha-ha-ha . . .

— Becsásson meg, Ivanovics Mihály, de ön . . . egyszerűen bolondnak tart engem . . . Ez már szinte sok . . .

— No sebj, manó vigye . . . Hát ne vegye meg . . . Magát ugyan meg nem győzi az ember! Hisz nemsokára még tán azt is állítja majd Milkáról, hogy ez nem a farka, hanem a lába . . . Nem kell. Én csak szivességet akartam magának tenni. Vakramejev, konyakot!

A legény még hozott konyakot. B cim-

Társadalmunk harmadik nagy baja s talán a legfontosabb, hogy annak osztályai nem olvadtak még kellőleg össze.

Régi panasz, hogy arisztokráciánk nem veszi ki a nemzeti munkából kellőleg részét. E téren az állapotok újabban tagadhatatlanul javulnak. Az életben számos fényes név viselője jutott fényes szerephez, amelyet nemcsak történeti nevének és vagyonának, hanem eszének, szorgalmának köszönhet.

De ha a nemzeti munka más ágait tekintjük, még mindig szomorú tünetekkel találkozunk ez irányban.

Az ipar, a kereskedelemre nézve ez roppant anyagi és erkölcsi tőke, mely arisztokráciánk kezében van, ma is el van veszve. Szemben a külföld példáival, hol a legnagyobb nevek viselői sem restelnek virágzó ipari- és kereskedelmi vállalatokat létesíteni és ezáltal beállanak a nemzeti munka munkásai közé, nálunk ma is fehér holló számba megy az oly főúr, aki hasonló vállalkozásba bocsátkozik.

Ez az igazi osztályharcz, mely gátként áll társadalmunk egyesülése elé. Ez a tényező, s mely társadalmunk egységét megbontja, a munka sikerét állandóan veszélyezteti.

Ennek kell megváltoznia. A nagy műben mindnyájunknak össze keil fogni, a

borák még egy pohárkával töltötték maguknak és elgondolkoztak. Elmúlt félóra, teljes szótlanúságban.

— De még ha szuka volna is, — szakította meg a csöndet a főhadnagy s morgván bámult a konyakos palaczkra. — Csodálatos dolog! Magának ugy még jobb. Megkölykezik . . . s a kölyköket bárki is szívesen megveszi. Nem is tudom, miért tetszenek magának annyira a kanok! A szukák ezerszerre többet érnek. A női nem sokkal háládatosabb és ragaszkodóbb . . . No, de ha már annyira fél a női nemtől, ugy hát Isten neki, vigye el huszonötért.

— Nem kell . . . Egy kopekot sem adok érte. Először nincs szükségem kutyára aztán meg pénzem sincs.

— Miért nem mondotta előbb! Milka, elmenj innen!

A legény behozta a rántottát. A cimborák hozzáláttak és szótlanul tisztogatták a kiürült serpenyőt.

Maga derék, becsületes ficzko, Knapsz — mondotta a főhadnagy a száját túrligetve. — Igazán sajnálom ugy eleresztetni, hogy vinné el a manó . . . Tudja mit? Vigye el azt a kutyát ingyen!

— Ugyan lelkem, már hova vinném? — mondotta Knapsz és felsóhajtott. — Azután meg ki is viselné gondját nálam?

— No hát nem kell, ne vigye el . . . Ha nem akarja ne vigye . . . Hova készül? Üljön le még!

Knapsz nagyot nvujtózva fölállt s a sapkája után nyult.

— Ideje, hogy menjek, Isten vele . . . mondotta ásitva.

nagy munkában egyesülni. Csak így vibetjük törekvéseinket diadalra, így tiporhatjuk le ellenségeinket s foglalhatjuk le ellenségeinket s foglalhatjuk el a nyugati kultúrállamok sorában azt a helyet amely bennünket megillet.

— **Khuen Héderváry — közös pénzügy-miniszter.** A horvát bánhoz közelálló körökben nagy határozottsággal beszéltek, hogy, Khuen-Héderváry Károly horvát bán legközelebb fölcseréli a báni méltóságot a közös pénzügyminiszterséggel.

— **Beszámoló.** Polyák Béla, a baán-tepliaczi választókerület országgyűlési képviselője, Baánban nagyszámu választóközönség előtt beszámoló-beszédet mondott, a melyben kifejtette, hogy a szabadelvűpártnak feltétlen híve és hogy Széll Kálmán miniszterelnök politikáját meggyőződésének egész erejével támogatja. A beszéd elhangzása után a választók a következő üdvözlő táviratot intézték Széll Kálmán miniszterelnökhez.

»Nagyméltóságú Széll Kálmán magyar királyi miniszterelnök urnak Budapest.

A baán-tepliaczi választókerület baáni járásának szabadelvű választói osztatlan lelkesedéssel és helyesléssel csatlakoznak Polyák Béla szeretett képviselőjük mai beszámolójában tett nyilatkozatához és a maguk részéről is feltétlen bizalommal követik nagyméltóságodnak tiszta hazaszeretet által vezérelt és a haza boldogítására irányított szabadelvű és bölcs kormányzati működését. A választó gyűlekezet megbízásából Eördögh Rezső, a baán-tepliaczi választókerület baáni járásának szabadelvűpárti elnöke.

A szüret és a borárok.

A szüret eredménye, országos átlagban mennyiségileg nem felel meg.

A tavaszi fagykár és a peronoszporának föllépte sokat ártott. Minőségileg a termés igen jónak mondható, mert rég nem

— Akkor hát várjon, majd elkisérem. Dubov és Knapsz felülöztek és kiléptek az utcára. Az első száz lépés alatt szót sem váltottak egymással.

— Nem tudja, kinek adhatnám én oda ezt a kutyát? — szólalt meg a főhadnagy. — Nincs valami olyan ismerőse? A kutyát látta, szép vérbeli kutya, de hát nekem igazán nincs rá szükségem!

— Nem tudom én, lelkem... Ugyan már honnan volnának nekem olyan ismerőseim?

Knapsz lakásáig a czimborák egy árva szót sem szóltak egymáshoz. Csak mikor Knapsz megszorította a főhadnagy kezét és kinyitotta a háza kapuját, Dubov elkezdett köhécselni, és habozva megszólalt:

— Nem tudja, elfogadnak-e az itteni sintérek kutyát is?

— Alkalmasint... de biztosan nem tudom.

— Elküldöm holnap Vakramejev által... Vigye el az ördög; hadd nyuzzák le a bőrét... Gyalázatos kutya! Utálatos dög! Nem elég, hogy berondította a szobáimat, de tegnap a konyhából elcsente a húst is a semmire kellő... És még ha valami jófajta volna, de tudja az ördög miféle keveréke a kuvasznak, meg a disznónak. Jó éjszakát!

— Adjon Isten! — mondotta Knapsz.

A kapu becsapódott, s a főhadnagy egyedül maradt.

termett olyan jó és édes must mint az idén.

A mustnak czukor és szeszfoka néhol igen magas, úgyhogy kiváló borra számíthatunk az idén.

Érzik is ezt a kereskedők, a kik már mindenfelé vásárolgatnak a mult évi árnál valamivel nagyobb áron.

Az árak emelkedése azonban még mindig nem elégíti ki a termelőket, akik tudatában vannak annak, hogy az idej mustból finom borok lesznek.

Kivánatos is az áraknak emelkedése, mert az bizonyos, hogy az idén éppen a jó kvalitásnál fogva az olasz bor, amely különben sem sikerült, nem lesz képes konkurrálni.

Az olasz borok kisebb mennyiségben érkeznek most piacainkra, mint a mult év megfelelő időszakában. Ez is mutatja, hogy talán végre a borüzlet körül egészségesebb forgalomra számíthatunk.

Külföld.

A karlista lázadás. A karlisták a tett mezejére léptek és Spanyolország a polgárháború kitörése előtt áll. Bármennyire is ijvekszik a spanyol kormány szépitni a dögöt és gyakorolja a cenzurát a külföldre menesztett táviratokon, kétségbevonhatatlan tény, hogy Katalóniában, a hol 50.000 gyári munkás van munkanélkül, nem annyira a politika, mint az inség készítette a népet, hogy feltűzze VII. Károly kokárdáját és immár ropognak a fegyverek. A lázadás az egész országban terjed, és a kormány sürgösen teszi meg az intézkedéseket annak elnyomására.

Vilmos császár, a czár és a szultán. Konsztantinápolyból táviratozzák: Sakir basa, a ki tegnap érkezett vissza Berlini küldetéséből, Vilmos császártól nagyon szívélyes levelet hozott a szultánnak. A szultán köszönetét fejezte ki a császárnak. Az orosz czár köszönetet mondott a szultánnak a rendkívüli követség kiküldéséért és a küldött ajándékokért.

A mikor vége lesz az emberiségnek.

— Meddig áll fent a világ? —

De Lapparent, a párisi katolikus egyetem tanára, abból a tényből indulva ki, hogy különböző légköri hatások a víz fölötti szárazföld egyes részeit szünet nélkül leválasztják és tovább ragadják oly formán, hogy a föld felületét kiegyenlítik, azt állítja, hogy okvetlen el fog következni az időpont, midőn a szárazföld a tenger fenekével egyenlő magas lesz.

Akkor a tenger a földnek egész felületét behorítja, végleg elpusztítván az emberiséget.

Faye a francia tudományos akadémia tagja szerint az emberiség végét az a körülmény fogja okozni, hogy a Nap jobban és jobban kihűlvén, bizonyos idő múlva az emberiség hiányában lesz (a mint Madách is megírta) az élet nélkülözhetetlen föltételének: a világosságnak — és a melegségnek.

Aggodalomra azonban egyelőre nincsen ok, mert az emberiség vége Lappanert szerint csak négy és fél millió év múlva, Faye szerint pedig még később fog bekövetkezni.

Brialmont tábornok, belga akadémikus teltfogása már aggasztóbb. Ő ugyanis össze hasonlítja az emberiség gyors szaporodását azokkal a tápértékekkel, melyeket a föld termelni tud és arra az eredményre jut, hogy a föld csupán csak 12 milliárd embert tud táplálni.

Már pedig annyi ember 2166 évben fogja a földet lakni úgy, hogy Brialmont szerint már rövid 266 év múlva az éhínség kerülhetetlenül hozzáfog az emberiség végső elpusztításához.

Belföld.

A király Szilágyi beszédéről.

Ő felsége általános kihallgatások során több országgyűlési képviselőt is fogadott, többek között Tisza Kálmánt és Szabó Istvánt. A Ház folyosóján elterjedt hírek szerint ő felsége mindkét képviselő előtt szóba hozta Szilágyi Dézső beszédét, melyről a legnagyobb elismeréssel nyilatkozott. A hirt megvitték Szilágyinak is, ki azt érdeklődéssel hallgatta. Ő felsége a beszélgetéseknek folyamán a vita tartama felől is tudakozódott.

Hegedűs miniszter Szatmár díszpolgára.

Tudósítónk távirja: Szatmár város mai rendkívüli díszközgyűlése Hegedűs Sándor kereskedelemügyi minisztert egyhangulag és nagy lelkesedéssel a város díszpolgárává választotta.

Borzalmas szerencsétlenség.

— Egy cseléd gondatlansága. —

Borzalmas szerencsétlenség okozója volt a Félégyháza mellett lévő Sándor pusztán — egy gondatlan cselédnek a könnyelműsége.

A pusztai birtok egy bácsi bankárnak a tulajdona, melyet Nagel Adolf gazdatiszt kezel.

Három fiucskája volt Nagelnek. A ház cselédje egy különben jó viseletű leány, a legkisebb 8 hónapos fiucskát mindig magával vitte ágyába aludni. Figyelmeztették már többször, hogy ne tegye ezt, mert még valami baj támad.

De a kis gyermek is annyira hozzászokott már a leányhoz, hogy nem aludt el addig míg a megszokott helyére nem fektették.

Szombaton reggel borzasztó esetre virradt a ház: a fiucska holtan feküdt az ágyában — a cseléd álmában agyonnyomta.

A rettenetes csapás bár igen megrázta a szülőket, a kétségbeesett leányt a ki majd öngyilkossá lett könnyelműsége tudatában mégsem bocsátották el, mert különben igen jóra való cseléd volt.

Es jószívűségük borzasztó tragédiának lett az oka.

Tegnap reggel a leány a gyorsforralón reggelit akart melegíteni. Közben kiégett a borsesz és a cseléd a teli üvegből akart utána tölteni.

A láng becsapott az üvegbe s azt szétrobbantotta. A lángoló spiritusz szerte freccsent a szobában és az asztal mellett nézelődő 5 éves Pista és 3 éves Endre fiucskának is tüzet fogott a ruhájuk.

Mire a szerencsétlen szülők a rémült sikoltozásra befutottak, mindhárom összeégett annyira, hogy dr. Kranovitz félegyház

orvos egyikén sem segíthetett már. A cseléd is meg a két gyermek tegnap délután 3 órára kiszenvedett.

Vidék.

Őszi napsugár. A szegedi anyakönyvvezető előtt a minap egy élemedett pár jelent meg; a vőlegény mosolygós, vastagnyaku, petrohos bácsi, a menyasszony pedig kissé kesernyés arcú, nyulánk, sovány hölgy, régi szabású selymes ruhában. Mikor az anyakönyvvezető föltette a szükséges kérdéseket, kiderült, hogy ők már husz év előtt eljegyezték egymást, s ezt igazolták is egy irattal, amelyet Kreminger prépost írt alá. Az eljegyzés után közbejött halálesetek és egyéb akadály miatt a házasságot el kellett halasztaniok. De csak bizonytalan időre halasztották el és nem véglegesen, mert ime, husz év után most egyszerre azzal a kéréssel toppantak be az anyakönyvi hivatalba, hogy kihirdetés nélkül, már másnap eskessék meg őket. Az anyakönyvvezető a polgármesteri hivatalba vezette a jegyest, ott azután teljesítették is a kívánságukat.

Gyermekkinzó házaspár. Hosszu-Aszó községben Hamis Tógyernél cselédkedett a kis 12 esztendő Román Péter. Vizért küldte a falu kutyára a napokban a kis fiut, aki ott a falubeli gyermekkel összetalálkozott s játszani kezdett velük. Hamis Tógyer egy darabig várta haza a gyermeket, de mert nem jött, élete párjával egyetemben neki indultak keresni. Ott találták a kis fiut játszódóva. Hamis uram feleségestől együtt, reárohant a kis Péterre. Hamis a két fülét ragadta meg s a levegőbe emelte, felesége pedig ütötte, verte a kis fiut. Mikor aztán már belefáradtak, földredobták, de már ekkorra a nagy fájdalomtól elvesztette eszméletét a gyermek. Mindkét füle majdnem teljesen le van szakítva a szegény kis fiúnak.

A vendéglős gólyája.

Nem tuzozunk, ha azt állítjuk, hogy az u. n. »amerika-élelmességet« Európában manapság többé nem az angolok, mint inkább a poroszok képviselik.

Ez az utóbbi időben minden irányban rendkívüli előhaladást felmutató német faj kiváló érzékkel bír az üzleti reklám iránt is, a mint az alábbi kis história is bizonyítja:

Berlin egyik kisebbszerű vendéglőtulajdonosa váltig azon törte a fejét, hogy vajjon miféle »attrakció« révén emelje üzletének gyér látogatottságát.

A jó ötlet egy gyönyörű példány gólyamadár képében jelentkezett. Mivel a rokonszenves piros csőrüért elárúsítója nem kért sokat, csakhamar megalkudtak a körösmárossal és e naptól kezdve méltóság teljesen sétált a barátságos hosszulábu asztaltól asztalhoz a derék porosz éttermében.

Mínt hogy pedig a gólya nagyon tanulólékony volt, a vendégek csakhamar egyes mesterfogásokra tanították a gólyát, így többek közt begyakorolták, hogy egy kijelölt személyhez imponáns, lassu léptekben valami tárgyat vizgen csőrjében, vagy hátán.

Alig fedezte föl a vendéglős gólyájában ezt a kiváló tehetséget, nyomban hozzátalált értékesítéséhez. Plakátok jelentek meg csak hamar az utcák falain:

!! Egybekelők figyelmébe !!

Hol tartuk meg a nászszakomát?

Az . . . i utcai „Gólya-vendéglőben.“

!! Miért ? !

!! Mert itt van egy gólya, a mely csodálatosan megjósolja az új házastársak jövő boldogságát !!

— Mérsékelt árak ! Szolid kiszolgálás ! —

És a terv beütött. Berlin polgári esküvőit mostan elkerülhetlenül egy »Gólya«-beli néplakoma követi, a melynek fénypontját az a lélekemelő pillanat képezi, midőn a zenekar ünnepi indulójának hangjai mellett méltóságteljesen lépeget a feldisített gólya az asztalhoz és — stilszerű ajándékot nyújt csőrjével a piruló menyasszony felé . . . Persze nagy a gaudium, a vendéglős pedig elüdültén dörzsöli kezét és felkiált: Sikerült.

Vásáron.

Egy kis leány odalép a kofához és azt kérdi:

— Néni, hogy a dió ?

— Negyven egy hatos, — száza két hatos.

— Hát akkor adjon százat. (Odatart egy kendőt és a kofa kezdi a diót számlálni.)

— Egy, kettő, három, négy, öt, hat . . . mondd csak kis hugócskám hány éves vagy ?

— Tizenöt vagyok, néni.

— Tizenöt, akkor hát nemsokára férhez mégy, mert hát tizenöt (tovább számlálja a diót) tizenöt, tizenhat, tizenhét, tizennyolcz) . . . hát az édes anyád hány éves ?

— Azt hiszem, hogy harminczöt.

— Harminczöt ? Iliszen akkor még egészen fiatal asszony . . . harminczöt (tovább számlál) harminczhat, harminczhét, harmincznyolcz, harminczkilencz . . . él-e még a nagyapád ?

— Meghalt már.

— Isten nyugosztalja szegényt. Osztán hány éves volt.

— Kilenczvenkettő.

— Hej bizony az szép kor kilenczvenkettő esztendő, kilenczvenkettő, kilenczvenhárom, kilenczvennégy, kilenczvenöt, kilenczvenhat, kilenczvenhét, kilenczvennyolcz, kilenczvenkilencz, száz. No lelkem, itt a száz dió, áldjon meg az Isten, aztán egészségre tekre váljék !

— Isten áldja meg néni.

Vegyes.

Életmentő leánya. Árpád fürdő telepen öt-hat esztendő apró gyermekek játszódóttak a fürdő közelében és pajkos játék közben sikerült egyiküknek valahogyan ki nyúlni a fürdőbe vivő hátulsó kis ajtót. — Természetesen valamennyien benyomultak a fürdőbe és pajkos játékukat vígan folytatták az elhagyott, de vízzel teli medence körül.

Játszás közben aztán a hat esztendő kis Faragó Mariska megcsuszott a medence szélén és belebukott az ember magasságu vízbe. Rettenetes sikoltozás támadt a megriadt apró nép között, — de segítségére menni senki sem mert közülök a fuldoklónak.

A sikoltozásra figyelmessé lett azonban a szomszéd udvarban K ó s z e g i Géza tiszt viselőnek tizenhárom esztendő A r a n k a leánya.

A fiatal leánya habozás nélkül futott át a fürdőbe s hogy meglátta a vízből felmerülő fuldokló gyermeket, habozás nélkül utána vetette magát s tulajdon élete kockázatával kimentette a kis boldogtalant.

Ezenközben összegyűlt a telep uri népe a mely természetesen nagy lelkesedéssel fogadta a kis hőstelkü életmentőt.

Emberfejű ló. Ilyen is van, vagyis inkább volt, — persze csak Amerikában. Buenos Aires mellett egy orvosnak a majorjában egy ló egy olyan csikót hozott a világra, amelynek ez emberéhez teljesen hasonló feje volt. A cselédség rémületében agyonverte a szörnyeteget; a major tulajdonosa azonban preparálta a hullát s a buenos-airesi muzeumban helyezte el. Itt keresheti mindenki, aki elhiszi, hogy az amerikai lapoknak ez a hire igaz.

Egyről-másról.

Czigány és a malacz.

— Novemberi történet egy közeli városból. —

Nagy napra virradtak tegnap Böde Gábor házában. Már korán reggel talpon volt az egész háznép s a katlanban égett a tűz, ami nyilvánvaló jele volt annak, hogy valami szokatlan dolog fog történni a kicsiny lakásban. És hogy ne csürjük-csavarjuk a dolgot, mindjárt meg is mondhatjuk, hogy disznótorra készülnek a háznál.

Még homályos szürkület feküdt meg az utcákat, mikor Böde uram kihajította a áldozatnak szánt malaczt az utcára s egy hatalmas késszurással kioltotta annak életét. Azután szépen kinyújtóztatva a kövér mangaliczát, be ment lakására, hogy szalmát szállítson a perzseléshez s apró gyermekeit is kivigye, hadd gyönyörködjenek a szalma lobogó lángjában.

A míg azonban oda járt, egy igen kellemetlen dolog történt.

A kinyújtóztatott malacz ugyanis nyomtalanul eltűnt,

Böde uram majdnem hanyatt vágódott ijedtében s szaladott jobbra is, balra is, hogy a megölt malacznak nyomára akadjon, de fájdalom, nem találta sehol.

A perzselés multságától elesett gyermekek sirtak, az asszony szomorkodott s a disznótörő segédkezéshez összegyűlt asszonyok már-már szétoszlan akartak, mikor a károsult ember benyitott egy közel lakó cigány házába s végtelen elkeseredéssel tudakozódott az eltűnt malacz után.

— Nem láttuk, galambom, bizny isten nem láttuk ! — mondotta a vén cigány-asszony, aki ott feküdt az ágyban s mintha beteg volna, tördelte a kezeit.

— Nem szaladott erre ?

— Dehogyan szaladott kérem, bársaladott volna :

Ebben a pillanatban a rozzant ágy nagyot recscent, egyik deszkája eltörtött s a szalmazsák alól szépen előgurult a kövér mangalicza, azon véresen, ahogy eltűnt.

Természetesen az egyik részen, Böde uraméknál hallatlan nagy lett az öröm, míg viszont a cigány szörnyüa elszomorkodott mivelhogy az eset nyomban a rendőrség elé került, ahol azt mondotta :

— Hát kérem alásan, mikor láttam hogy a parast otthagyja a megszurtt malaczt, gondoltam, hogy megrévalom, oszt bevittem magunkhoz. De tessék elhinni, csak trifa volt az egész, ártatlan trifa !!

A rendőrség azonban nem hitte el a dolgot s lecsukatta a kolbászra éhezett cigányt.

NAPI HIREK.

— **Kiss Áron** ev. ref. püspök disztagsága ügyében nyilatkozik most Szundy Zoltán vál. tag, ki az erre czélzó indítványt tette. Nyilatkozatában tiltakozik, mintha felekezeti gyűlölséget akart volna szítani és hivatkozik Csácska György kalocsai érsekre, ki szintén disztagia az Egyetemi Körnek. Ugyan-e jögon lehetett volna ősz szeretett püspökünk is, ha az eluók Szundy indítványát a napirendről le nem veszi.

— **A debreczeni orvosok** díjazásáról szól a D. U. mai számában Dr. Kenézy Gyula, hol a többek között a betegsegélyző egyletekről megemlékezve így szól: »Ezek az egyesületek az orvosok rovasára gyakorolják a jótékonyt. Ezeknél az egyesületeknél a szolgáló állandósított és javadalma nagyob mint az orvosé. Irodatisztek, eljárók, szolgál nem dolgoznak olcsóbban ezeknél az egyleteknél, mint egyebütt. Nem kötelesek vele. De az orvos igen! Bizony szomorú viszonyok. Kenézy az orvosszövetség gyűlésétől várja e kérdés eldöntését. Mi részünkről, bármily e tárgyra vonatkozó cikknek készséggel adunk helyet.

— **Felakasztotta magát.** Borzasztó eset történt Szalay István Csap-utca 25. számú házában. Nevezetnek 13 éves gyermek fia a ház padlásán még most nem tudni mi okból felakasztotta magát. Már akkor vették észre, amikor a segítség késő, de azért mindent elkövettek, hogy életre dörszöljék a kicsiny fiút, de úgy látszik sikertelenül, mert az apa kijelentette előtűnk, hogy drága gyermeke felgyógyulásában, életben maradásában nem remél.

— **Katona multság.** Hirsch Sándor Csapó utcai czukrászbódé tulajdonos panaszt tett a rendőrségnél, hogy a múlt éjjel bódéját altisztek felditűtték. Csak az egyiknek Bojtár A. őrmesternek sikerült a nevét megtudni. A vizsgálat erélyesen tolyik.

— **Tolvaj segéd.** Nagy a bánata Sánta Gy. Csapó-utcai asztalosnak. Nagyobb mennyiségű szerszámot loptak el tőle. Sánta gyanuja egyik volt segédjére irányul, ki ellen feljelentést is tett.

— **Állat az emberben.** Pércsi Sándor helynéküli csavargó egyetlen élvezete a szesz. Ezt az élvezetet azután bőségesen ki is használja. — Tegnap éjjel is holt részegen feküdt a főtéren a járdán. Bekisérték a rendőrségre, hol lecsukták.

— **Kőművesek harcza.** Csinos kis botrányt rögtönöztek Gombácsi György ács, Nemes András, Haragyi István és Nemes Sándor kőművesek. Valami szakkérdésen összekaptak ma délután fél egy óra tájban a Hatvan-utcai Spirafelület előtt és derekasan helybenbagyták egymást. Szilágyi S. rendőr bekisérte azután a harcziás, kék foltokkal ékes legényeket.

— **Kifolyt bor.** Tegnap délelőtt a pályaudvaron tolatás közben egyik 10 akós hordó abroncsa lepattant és az értékes anyaggal telt hordó bora elfolyt. A munkások kaptak az alkalmon és kalappal szűresölték a nemes nedűt, míg az előljároság neszt nem vette a dolognak. Páran akkorára már beszipve tántorogtak. A kár nagysága mostanáig megállapítva nincs.

— **Műpártoló egyesület.** A következő sorokat vettük: Tekintetes szerkesztő Ur. A D. E. csütörtöki számában Németh L. festőművész választ tesz közzé a »Szálló levelek»-ben a műpártoló egyesületről hozott cikkemre. A dolog személyi oldalától el-

tekintve, csupán a következők megjegyzésére szorítkozom. — Én nem a debreczeni képtárlatot sem pedig az ott résztvevő művészeket támadtam meg, csupán a műpártoló egyesület megalakulását fogadtam — szerintem jogos aggodalommal. Elismerem, hogy vennének képeket, de azt kérdem a társadalmat lehet e azért hibáztatni, hogy tisztán fényűzési cikket gyéribben, vásárol? Kinek van 400—10,000 koronája egy művészibb kép megvételére? A szezessió ellen azt hiszem Németh L. tiltakoznék legelősebben. Ugy voltam értesülve, hogy a nagybányai művészek — kiknek jelentékeny része ez alapon áll — is kiálltanak. Ez nem kelthetett bennem bizalmat a képek művészhatása felől. A művészeti hanyatlását, illetőleg nemcsak magam, de igen sokan belátták. Tölösztó: »Mi a művészet« (ford. Hegedűs Pál) könyvének helyességét és művészeti elméleteket csak szabad hirdetni? A helyest a rosztól mindig meg tudtam különböztetni s ezért magamra nem is vonatkozathatom a válaszbán megnyilatkozó gunyos izü hangot, mely az argumentumok erősítésére semmivel hozzá nem járult. Tisztelettel stb. Debreczen, november 9. Az a bizonyos »k i t ü n ő s é g.«

— **Garázda csizmadia.** Egy Károly csizmadia segéd 8 án este 10 órakor a Bercesény utcán tartott hazatél. Hogy el ne unja magát, csupa mulatságból éktelenül ordított és a 95. számú ház párkányát verdeste le. A háztulajdonos előjött és a lakók is szidni kezdték az, álmukat rontó inast. — Végre az 51 számú readőr véget verekedésnek és Egrit bekisérte.

— **Választmányi gyűlés.** A debreczeni jótékony nőegyesület november hó 11-én délelőtt 11 órakor az árvaház üléstermében választmányi gyűlést tart. Tárgy: 1. A tervbe vett internátus megbeszélése. 2. Multság rendezése. 3. Folyó ügyek.

— **Kis hírek.** (Buza tolvaj.) Nagy Katicza ruczapecsenyére éhezett. Hogy vágyát kielégíthesse, ki is szemelt magának 8 darab szép hizott ruczát, s elhajította. Zs. Mihály rendőr elcsipte, hiába mondta, hogy őt Mogyoró Mariskának hívják. Nem tudta elfogadható módon igazolni a ruczához való tulajdonjogát s bekisérték. Aztán bevallotta, hogy bizony lopta őket. (Közre került betörő.) A hódmezővásárhelyi rendőség tegnap egy erősen körözött polgárt csipett el Molnár Péter személyében. Molnárt az a gyanu terheli, hogy a múlt hó folyamán H. Nánáson feltört és kirabolt egy üzletet. Ezért kereste őt a rendőség, (Kocsárosok érdekében) járt el a belügyminiszter, mikor újabb körrendeletet adott ki, — melyszerint a kocsárnak nem kell ezen tül az utcára külön kijárat tál bíró helyiségben lenniök, ahogy ezt eddig követelték. A legújabb miniszteri rendeletet az indokolta meg, hogy a legtöbb helyen hol a kocsarmáltatás más iparaggal együtt folyik, akadályokbe ütközik az, hogy a kocsárnak is külön utcára nyíló kijárata legyen.

— **Nazarénus imaház.** Egyik heti lap a D. E. nekünk ront a nazarénus imaházról szóló ujdonságunk miatt. Azt mondja, »hogy egyszerűen nem igaz. Az illető reporter ur bizonyosan nem tudja még, hogy a nazarénus más, mint a baptista, mely utóbbiak tényleg szép számmal vannak Debreczeben s nekik van imaházuk.« Mi nem szoktuk hüreinket ujjunkból szopni,

mint egynémely lap és azért laptársunk megnyugtására kijelenthetjük, hogy igenis van a nazarénusoknak imaházok és ki este 6—7 óra közben a Bercek utcán elhalad, lépjen be az imaházba és halgassa végig az istentiszteletet, melynek hangjai nagy tömeget szoktak vonzani az utcára. — Azt pedig régen tudjuk, mi a baptista leczkére tehát nem szorultunk.

— **A rossz fog.** Beállit a fogalmazóhoz egy paraszt.

— Nagy a panaszom tekintetes uram. Becsapott a fog kihuzogató. Tegyen törvényt. Egy rossz fogamat rántotta ki és két pengőt követel érte. Pedig Isten látja lelkemet, hogy igazat mondok, ha az utcán találtam volna egy garast sem adtam volna érte olyan lyukas volt. Otthon a falusi kovácsunk az asszonyomnak hármat huzott ki egyszerre, oszt körül ránczigálta a szobában tiszser is, hogy csak csurgott róla az izzadság, mégis öleg volt neki egy kis üveg pálinka. E meg csak bele nyult a számba valami vasjósággal, oszt kin volt a fog. Nem is veszdött vele. Nem érdemel többet tiz garasnál; azzal fölösen van megfizetve.

A fogalmazó megnyugtatta az öregot, hogy majd tesznek igazságot. Az öreg megcsóválta a fejét, valamit beszélt magában és elment.

— **Elveszett arany karperecz.**

Egy vidéki urinő tegnap a »Bika« szállótól a színházig terjedő uton egy láncszemű értékes arany karpereczet elvesztett. — Egy másik urinő pedig egy értékes toll-legyezőt hagyott el a főtéren. A megtaláló jelentkezők a II dik ker. r. kapitányságnál s a tulajdonosoktól jutalomban fog részesülni.

— **Közgyűlés.** Az alsó szabolcsi tiszta ármentesítő társulat múlt hó 27-én közgyűlést tartott, melyről szóló jegyzőkönyvet most küldték be lapunknak. A költségvetés 348 ezer 702 korona 41 fillért tüntet fel egyenlegként, miből 54 ezer 11 korona a személyi kiadás, tehát jelentékeny százalék. A közgyűlési határozatok közül kiemelendő, hogy a gátelügyelők évi rendes fizetése a lótarási általányon kívül 1200 koronában, a gát örökké pedig 336 koronában, a zsilipeknél alkalmazott örökké pedig ezen felül még személyes pótlék címén évi 36 koronában megálapított. A jegyzőkönyv behatóbb ősmertetésére még rátérünk.

— **A hólapdás imádság.** A hólapdás rendszer kezd legújabbán átcsapni a vallás meggyéjére is. Ez a mód eddig kalmár népek sajátsága volt s néppárti kortesek megsvájci órakereskedők foglalkoztak vele — most azonban kezd más irányban is teret foglalni. Ebben azonban már némi miszükus vonás is van, mert nem lehet tudni, hogy honnan ered és mi a tulajdonképeni célja. Asszonyok és leányok sürűen kapnak mostanság leveleket és képes levelezőlapokat a következő tartalommal:

IMA.

Oh édes Jézusom hozzád könyörögök, oh nagy Isten könyörül rajtam és az egész emberiségen. Tisztíts meg minden büntől Te szent neved által most és mindörökké Amen.

Ezen imát 9 napon át naponta el kell imádkozni és naponta egynek elküldeni. Ezt az imát a bécsi érsek kapta, ő küldte szét. Ellenben aki nem terjeszti, bünt követ el. A ki terjeszti, annak valami óhaja teljesül.

900 november 10.

Ismeretlen kezek küldik szét százával ezeket az imákat s akadnak könnyen hívők, akiket megijeszt a bűn tudata.

— **Tulterhelés az iskolákban.** A szülők régóta hangoztatott panaszait az orvoslás módjaival együtt tárgyalja a »Szálló Levelek« mai sorozata.

x **Olcsó husmérési üzlet.** Bethlen-utca 29-ik szám alatt a Fűvészkert-utca sarkán levő házamnál, husmérési üzletében kapható: 1-ső minőségű marhahus egy kg. 48 kr. 2 od rendű 40. Marhahuson kívül még disznóhús, kolbász, zsir, stb. kilogramonként, változatos, folyó árak mellett kapható. Becses pártfogást kér tisztelettel:
Gyarmathy János.

— **Napirend.** Szombat, nov 10. *Protestáns:* Lut. Márk. — *róm. katolikus:* András — *gör. katolikus:* F e r e n c z. (okt. 28.)

— *zsidó:* 18. Sáb. Wajere.
Nap két: 6 óra 28 perc, nyugszik 4 óra 26 perc. Hold két: 10 óra 48 perc; nyugszik 11 óra 20 perc. Első negyed.

Főispán fogad délelőtt 9 órakor. — *Táblai elnök* fogad délelőtt 10 órakor. — *Polgármester* fogad kedden és pénteken délelőtt 11 órakor. — *Törvényszéki elnök* fogad 10 órakor. — *Máv. Üzletvezető* hivatalos órája 9 órakor. — *Akadémiai igazgató* hiv. órája délelőtt 10-től 11 ig.

Főiskolai nyilvános olvasó nyitva hétfőn, szerdán és szombaton délután 3 órától 6-ig.

— *Anyakönyvtár* zárva. *Városi könyvtár* zárva. — *Ányakönyvtár* nyitva egész nap. — *Főiskolai levéltár* nyitva — *Képgyűjtemény* az anyakönyvtárban zárva. — *Csokonai szoba* a kereskedelmi akadémián zárva. — *Ásványtár* a főiskolán nyitva vasárnap. — *Allattani muzeum* a főiskolán vasárnap nyitva. — *Városi tornakör* nyitva hétfőn, szerdán és szombaton délután. — *Fűvészkert* a gazdasági tanintézetnél nyitva. — *Czellövészet* minden vasárnap a nagyerdőn.

Sorrend: Nov. 12. képzéllítés a városházán. Belépő díj 60 fillér. Vasárnap 40 fillér. — November 18. Bankett a városházán. — *Este iparos ifjak d a l e s t é l y e* a Birkában. — Nov. 17. Csokonai kör felolvasó ülése.

Sorsjegyek húzása. November 15-én 1870-iki m. nyeremény; 3%-os osztrák földhitel; 4%-os magy. jelzálogbank- és »jó szív« sorsjegy.

Debreczeni szenzációk.

— Saját tudósítónktól. —

(Elsült fegyver).

Mult év december 10-én Barcsai tanyán, Gugi Sándor majoros gazda Barcsai Imrének az előszobában letett fegyverét magához vette, hogy a másik szobába vigye, ahol a fegyverek állottak.

A mint az ajtón belépett, a töltött fegyver az ajtófélfához ütődött s eldőrdülvén, az udvaron játszadozó három éves Erzsike nevű leányát megölte.

A golyó a gyermek fejébe furódott s az rögtön szörnyet hallt.

A kétségbeesett apa önként jelentkezett a csendőrségnél, s ma a bíróság előtt jelent meg.

A törvényszék felmentette Gugit. Az ítéletben az ügyész is megnyugodott.

(Véres kardpárpaj.)

Gulyás István dr. tanár, a »Debreczeni« munkatársa és Lovassy Zoltán kereskedő, a Bosznay J. és Társa cégénél — tegnap délelőtt kardpárbajt vívtak.

A párbajon Lovassy Zoltán sérült meg, kezefejére kapott vágást. A párbajra

okot egy, a »Debreczeni«-ben megjelent kritika szolgáltattott.

Gulyás István egy színházi tüntetést izetlennel nevezte s a verset is kritizálta.

A kritika ezt a részét s a versre alkalmazott megjegyzést a tüntetés rendezői sértőnek találták s elégtételt kértek a kritika írójától.

A rendőrség is tudomást vett a párbajról, de megakadályozni nem tudta, — későn érkezett.

(Rágalmazó gazda.)

Tóth Antal géptulajdonos azzal rágalmazott két napszámot Vezendy Sándor tanyásgazda előtt, hogy azok tőle cséplés alatt egy zsák buzát elloptak s azt maguk közt felosztották.

Vezendi a Tóth biztatására bűnvádi feljelentést tett a két napszám ellen s Tóth vallomását a törvényszék előtt is fenntartván, esküvel is megerősítette.

A tárgyalás folyamán azonban kiderült, hogy a két megrágalmazott ember a lopottnak tartott buzát tisztességes munkával szerezte s Tóth csak rossz akaratból vádolta őket. Időközben a két napszám is megindította Tóth ellen az eljárást becsületlenség miatt.

A törvényszék rágalmazásért, hamis tanúzásért nyolc év hávi börtönrre ítélte Tóth Antalt.

Szálló levelek Tulterhelt gyermekek

A középiskolai tanterv reformja.

Debreczen, nov. 9.

Régóta hangzik a szülők körében a panasz, hogy az új és régi tanterek egyre több terhet raknak a fejlődésben levő gyermek gyenge vállaira.

Azt mondják, hogy az ő idejükben nem kellett annyit »magolni«, mozoghattak a szabadban is és a szellemi munkától kimerült szervezet visszanyerhette ruganyosságát.

Hát most? A gyereket már 6 éves korában iskolába adják, honnan azután 21—22 éves koráig ki se kerül. — Ezalatt elveszti életkedvét, memoriája éleségét, és a mi fő a szervezet is kimerül.

Elveszti gyakran ép látását, meggörcsül a teste és sok más főleg a serdületlen korban előálló testbeli eltorzulást szerezhet a gyermek az iskolában.

A gyermeknek a s z e m e romlik meg legelőször. A megromlást a szem alkalmazkodása okozza. Minél apróbb tárgyakat kénytelen a gyermek szemügre venni és minél közelebből, annál hamarabb köszönt be a közellátóság. A mai tanítás rendjének főbenjáró hibája, hogy nem a fülre támaszkodik, amiben kárt nem tehet, — hanem a szemre.

A gyerek 5—6 órát van az iskolában és még otthon is le kell ülnie könyveihez. — Legalább 8—10 órát tölt megfeszített testi és szellemi erővel a könyv mellett és az iskolában.

Ez pedig rá nézve nagyon káros. Élettani kutatások kiderítették, hogy meglelt ember izma 8 órai munkát elbir, azontul kimerül és csak béna állapotban kinlódik, amit

a fáradság érzete is tudtul ad. A gyermek izma 8 órát s e m bir el.

A mint felkerül a magasabb iskolába, megint újabb nehézségek állanak a gyerekre nézve elő. Több a nehéz tárgy és az idő csak annyi.

Ebből az következik, hogy még jobban kimerül. — Mire azután az iskolából kikerül és hivatalt kell vállalnia, sokszor élő rom.

Azért oly gyakoriak az elmebetegségek is. Az agysejtek nem bírják el a túlfeszített munkát és bomlani kezdenek.

A szülők szervezkedjenek és követeljék a középiskolai tanterv olyan módosítását, — hogy kevesebbet tanuljon a gyerek és több időt szentelhesen testének edzésére. Vegyék mintául az angolokat.

És azért ne higgyék, hogy az ilyen módon nevelt gyerek elveszne a tudomány országára számára.

A testi munka — mondja egyik jeles orvosunk — nem hátráltatja az értelmi erők kifejtését, sőt arra feltétlenül szükséges. A test ápolása egyttal az agyvelő javára szolgál, a jól megtermett értelmileg is munkabiróbb, mint a satnya. A mi tudósaink is többet tudnának teremteni, ha az iskolában nemcsak eszöket, hanem a kalapácsot is forgatták volna.

Színház.

(m. m. Tegnap este közepes ház előtt Essex gróf, haube darabját adták. A darab kissé elavult. jó volna a repertoárt modern színmű írók darabjaival felfrissíteni. Az előadás menete különben elég összevágó volt. — K o m j á t h y itt is a szavazati részre fektette a fősúlyt, lélekzetvétele pedig nagyon heves és szakgatott. — Komjáthy né jó Erzsébet. Mellettük Fái Flóra, Breznay A Tanay, Bartha, Odry, és Pataky illeszkedtek be a darab keretébe. Jó lenne, ha Szuderman, Ibsen darabjait is láthatnók már a színpadon. — A felvonás közök szokatlan hosszúak ezen segíteni kell.

(Szombaton »B« bérletben a »Boccaccio« Souppé operetje kerül színre. Főszereplők: Boccaccio, novella író, F. Kállai Lujza. Piétró, Palermo hercege Péchy László. Szkalda, borbély Nagy Gyula. Beatrice, a felesége Bárdos Irma. Lotteringi, bodnár Karacs Imre. Izabella, a felesége K. Galyasy Panla. Lambertucco, szatócs Sziklay Miklós. Peronella, a felesége, Szigeti Lujza. Fiametta, nevelt leányék, Perényi Margit Leonetto, Környey Béla. Történik: Flórenczben 1331 ben.

Vasárnap, nov. 11-én, két előadás; délután 3 órakor, félhelyárrakkal: Egyiptom gyöngye. Operette 3 felvonásban. Zenéjét szerette: Forrai Miklós; este 7 és fél órakor bérletszűrtben, újdonsággal először; A tabakácsok. Színmű 5 felvonásban. Irtá: Hauptmann Gerthardt. Fordította Komor Gyula. Zenéjét szerette: Orbán Árpád.

Tőzsde.

— Goldstin Mór debreczeni bankiroda tudósítása. —
Buza 1901. áprilisre . . . 7.62
Rozs 1901. áprilisre . . . 7.23
Zab 1901. áprilisre . . . 5.58
Tengeri 1901. májusra . . . 5.03

Irányzat: tartott.

Innen-Onnan.

A sétáló tigris Párisban négy fiatal ember, köztük egy újságíró, járkált a napokban a városhoz közel levő erdőben. Az egyik egyszerre felkiált:

— Nézzétek csak, minő szép kutya.

És ezzel odasiet a «szép kutya» hoz és szeretettel megsimogatta. Egyszerre csak rémülten veszi észre, hogy tigrissel enyeleg. Kétségbeesve nézett a fenevadra és várta az enyészetet. E pillanatban észreveszi, hogy egy fa mellől négy ember integet neki hogy csendesen haladjon tovább. Ezt ő meg is tette, mire a négy ember hálóval rohant a tigrisre és azt szerencsésen el is fogta. A dolog úgy történt, hogy a tigris egy párisi állatseregletből megugrott. Szerencsére egyéb baj nem történt.

Mit felejtett el Budapesten a perzsa sah?

Muzaffer Eddin, a perzsa sah már hazakereszt Telerába; utközben Pétervárról levelet küldött Vambéry Árminnak s megírja benne, hogy mit felejtett el Budapesten.

„Jól esett nekem — írja a sah — hogy a magyarokban testvéreimre ismerem. Csudás nemzet, szeretetreméltó nép. Most is, súlyos betegségemben, jó kedvre derít, ha Budapestre gondolkodom. Hiszem, hogy a magyarok is sokáig emlékeznek rám. Hanem egyet elmulasztottam, ami miatt szeretnék nagy hírtelemben visszafordulni. Nem látogattam meg a rózsák atyjának, Gül-Babának a sírját.“

A levélben még azt is megírja a sah, hogy készülök utinaplójában jelentékeny helyet fog jutatni Magyarországnak.

Hogyan halt meg Nagy Napoleon. Lord Rosebery könyvet írt Nagy Napoleonról. Különösen érdekes e könyvnek az a része, amelyben Napoleon utolsó perceiről ír Rosebery s hiteles dokumentumok alapján egészen másképpen mondja el a szent ilonai fogoly halálát, mint az eddigi történetírók.

Különös — ugymond — hogy Napoleon, dacára a leggondosabb felügyeletnek, amelylyel körülvették, egészen váratlanul hunyt el. Sem környezete, sem a sziget kormányzója nem sejtette, hogy ilyen közel van a vég. Pedig rendkívüli aprólékosággal figyelték egészségi állapotát. Napoleon élete utolsó napjaiban állandó deliriumban volt. Utolsó napján korra roggal összefüggéstelen szavakat kiabált, amelyek közül az ágya mellett álló Montholon ezeket értette meg: France... armée... tete d'armée. Mialatt e szavakat kiabálta, egyszerre kiesett az ágyból a padozatra. Montholon hozzásietett és vissza akarta segíteni párnái közé, de Napoleon hatalmas erővel eltaszította őt magától. Utolsó nyilvánulása volt ez bámulatos energiájának. Montholonnak Archamboult segítségével sikerült később visszafektetni ágyába Napoleont, ki azután esti hat óráig nyugodtan maradt, ekkor nagy sóhajtással kiadta lelkét. Künt éppen óriási vihar dühöngött; a katonák órházaí egy inogtak, mintha földregés lett volna; a fákat, amelyeket Napoleon ültetett, gyökereitől tépte ki a vihar. A hü Marehand előkerte azt a köpönyeget, amelyet a még akkor fiatal hódító Marengónál viselt... Le akarta vele a holttestet.

A szerelem és az erdőőr.

Azt mondja a népdal:

Kinek nincsen szeretője babája,
Menjen ki a zöld erdőbe bujába
Írja fel a legszebb bükkfára;
Hogy nincs neki szeretője, babája.

Ezzel szemben az erdő őrvény 105. § a képp intézkedik:

„Aki előfát le, vagy bevégás, megfuras, rovatozás... vagy bármi más módon megrongál, az okozott kár megtérítésén felül 15 forintig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő.“

Igy váltakozik az életben a költészet a valóval. Vannak még ártatlan lelkek, akik a poézis szavának engedelmességek és azokban megfélekednek a törvény tilalmáról. Egyike ezeknek az elhalt nyáron kiment a zöld erdőbe. Mindjárt a helyszínén családja érte.

Eleven zöld lombok helyett piros sárga kékre festett oszlopok nőnek ki ott a földtől. Póóikus ösvények helyet léniával szabott utak vezetnek az erdő sűrűjében! Még bolyongani sem érdemes abban az erdőben! És a madarak? Mintha hiva alcsan volna kirendelve. A harkály kopogása itt nem az erdő mélaese idjét megörö. sejtelmes, nesz, hanem komoly figyelmeztetés: „Tilos a gyepre lépni.“

Az említett naiv lélek azonban mindezt nem vette észre és kikereste a sok közül a legszebb bükkfát. Elővette zsebkését és ihletett hangulatban nyíllal átlőtt szívet vésett a fatörzsbe... azaz csak vésett volna, mert mikor a nyílnál tartott, egy izmos kéz kiütötte a kezéből a penecilust. Szürke ruhás, zöld hajtókás, puskás vadász állt előtte:

— Gyűjjon az erdőszhez a törvény nevébe!

És lövésre készen tartott puskával már kísérté is az őr egy mord arcu főerdész elé. Jegyzőkönyvbemondatták vele a nevét és egyéb ismertető jeleit, végül a bűnét. Azután napok multak, hetek multak, elmúlt a nyár, eljött az ősz és az erdei incidensnek kövekezése még nem mutatkozott. De nem hiába tartja a közmondás, hogy a mi késik, nem mulik. A minap megjött az idéző levél, hogy az „erdei kihágást“ elkövető jelenjen meg az elüljáróságnál. Megjelent s megadással várta az ítélet szavát.

— Mi a mentsége? — kérdezte a bíró.

— Beszámíthatatlan állapotban voltam.

— Hogy hogy?

— Nagyon... nagyon szerelmes voltam.

A bíró az aktába nézett, majd felütötte a fejét:

— Ő felsége a király nevében. Tekintettel az enyhítő körülményekre, két korona bírságra ítélem.

A kibiciz.

Berlinben Linden-en van egy kávéház, ahova különösen a porosz fővárosban időző bécsiiek szoktak járni.

A minap ebben a kávéházban kártyázott két berlini színész egy fiatal emberrel, akiről csak annyit tudtak, hogy bécsi, s hogy vagyonosnak kell lennie, mert 50 pfennigbe játszotta a tarok point-jét.

A fiatal ember azonban nem tudott

elégg jól játszani, s rengeteg sokat viszített. Játék közben egyszer bemondja a pagát ultimot; a kibicze figyelmezteti, hogy veszíteni fog.

— Dehogyan veszitek, válaszolt a fiatal ember izgatottan. Fogadok ötven márkába, hogy nem veszitek!

Ebben a pillanatban egy öreg ur, aki eddig a fiatal ember mögött állva erősen nézegette a játékot, — a kezét a fiatal ember vállára tette, s így szólt:

— Szerencse, hogy ebbe nekem is van egy kis beleszólam! Veszíteni fogsz látom a kártyádat, — egy kissé óvatosabban is bánhatnál a pénzzel!

A fiatal ember rémülten felugrott, s menekülni akart. Az öreg ur azonban karon fogta, s felszólította, hogy fizesse ki a társaságnak, amivel tartozik. A fiatal ember fizetett, s aztán az öreg ur karján távozott.

A kávéház kártyaszobájában persze nagy volt az izgatottság, amelyet végre egy pinczér csillapított le azzal a kijelentéssel hogy a fiatal embert ő ismeri. M. bécsi dúsgazdag terménykereskedőnek a fia; az öreg kibicze pedig nem más, mint a fiatal urnak az édes atyja.

M. nek a fia 40000 koronát sikkasztott és megszökött Bécsből. Az atyja két héttig mindenütt hiába kereste, míg végre egész véletlenül ráakadt egy berlini kávéház kártyaszobájában.

A vén cigány szerelme.

Hetvenhat esztendőös öreg cigánylegényt vittek be a bpesti főkapitánysághoz. Siprist József a neve. A feje keresztül kasul kötéllel volt ellátva, a kötelék alatt vérnek nyomai látszóttak, ő maga meg busan üt az őrszobában, fájdalmasan nyomogatva a seb helyét, melyet a kötelek teljesen eltakart.

— Nem szeretett a rossz perszóna. — hajtogatta egyre a rendőrök előtt, — megérdemelte volna, hogy meghaljon.

Megérkezett a rendőrorvos is, leoldotta kötelekét az öregnek és konstataulta, hogy nomloka kissé meg van sebesülve, még pedig revolvergolyóval. Hogy miképpen történt e sebesülés, ezt a cigány maga mondta el:

— Muzsikálni szoktam — kezdé — ha van hol. Mostanában Rakospalotára járok, de nagyon sovány a kereset. Lakódom a Nagy-fváros-utczában van Ujváry Erzsébet az asszony, aki sokkal fiatalabb nálam 56 esztendőös még nem ault el. Rossz idők jártak, a hónapos ágért a bért csak nebezen fizethettem de azért csak fizettem. Szerettem nagyon de nagyon az én háziasszonyomat, de ő nem szeretett engem. Jobban szerette a Bucszky Ödönt, a ki szintén ott lakott velünk egy szobában és egyidős volt az asszonnyal. Nagyon el voltam keseredve, azt gondoltam magamban, hogy elutazom. Összeszedtem a kis ruhámat, odálltam a háziasszonyom elé és bucsuzni kezdtem.

— Utoljára lát Örszi asszony, adjon egy cséket, — mondtam neki.

— Ilyen vén bolondnak, dehogyan adok.

Elle már dühbe jöttem. Revolver volt nálam, elővettem és rálöttem az asszonyra, meg a mellettünk álló Bucszkyra is és aztán magamra. Elhibáztam a lövéseket. Az asszonyt nem fogta a golyó. Nekem azonban nagyon fáj a homlokom, vigyanek a kórházba.

El is vitték a vén cigányt és ha majd egészen meggyógyul, akkor állítják törvény elé. A három lövés közül tényleg csak kettő talált. Ujváry Erzsébet sértetlen maradt Bucszky Ödönt a szeme fő lött, az öreg cigányt meg a homlokán horzsolta a golyó. Mind a kettőnek csak könnyű a sérülése.

CSARNOK.

Agnes.

— Elbeszélés. —

Komor Ákos, mikor négyesztendei távollét után viszontlátta a leányt, aki egyszer végtelenül boldogtalanná tette, nyugodt maradt és hideg. A szíve hatalmasat dobant, de arca olyan volt, mint a márvány. Egy arczímá sem rándult meg, megemelte kalypját és kezével megérintette a kezét, melynek alig érezhető szorítása egykor megbűvölte. A leány alig változott. Abból a fajtaból való volt, amelyen nem látszik meg őt — tisztendő öregedése. Az anyja ötven esztendő óta volt már, mégis azt mondta mindeközül, aki látta és nem ismerte, hogy nem léphetne még túl a harminczötöt. A leány az anyjára ütött. Nagy fekete szemében soha sem lángolt fel a szenvedély, s nem pirult még akkor sem, négy év előtt, mikor Ákos szerelmet váltott neki. Se testi, se lelki betegség nem látszik meg a nőnek ezen a fajtán. A vérük forró, egészséges, de lanyhán csörgedez az erekben s nem olyan sötétpiros, mint a többi emberé.

Ákos keserűség és melankólia fogta el, mikor maga előtt látta Agnest, ugyan azzal az arczkifejezéssel, ugyanazzal a pillantással, melylyel négy év előtt nyújtotta kezét. S mennyire megváltozott ő! Szívében tombolt a fájdalom, mikor elment hazulról, hogy feledést keressen s új existenciát teremtsen magának. Mint minden kezdő, at'erőt érez magában, ő is a fővárosba ment s folytatta tanulmányait, melyeket szerelme miatt hagyott félbe. Mérnök lett belőle. Mennyit küzdött, koplalt és nyomorgott a nagy városban! Végre célhoz ért. Megszerezte a diplomát, megszerezte, de a jó kedélye, a tisztasága árán. A sok keserűség és baj, melyet el kellett szenvednie, elaltaták s elmulasztották szívének vérvő sebé, de egyttal érzéketlenné tették a lelkét, cinikus lett egy kissé s nem tisztelte a nőket. Szívéből kiveszett a poézis, hogy helyet adjon a önzésnek és érzékiségnek. O legalább azt hitte, hogy így történt.

Sokszor elábrándozott a fölött, hogyan lesz az, ha szakításuk óta először látja viszont Agnest? S elképzelte mindenféle képen azt az érdekes jelenetet, csak úgy nem, ahogyan történt.

Agnes kezdte meg a beszélgetést. Elfofgulatlanul nézett a férfi szeme közé és csengő hangon szólt:

— Rég nem láttam, Ákos. Négy éve! Maga ugylátszik, más ember lett azóta.

— Igen, meglátszik rajtam?

— Meg. Megfűriasodott, de nem is azt akartam én tulajdonképpen mondani. Tudja, olyanféle képen gondolom én a maga megváltozását, hogy most nem mászna ám át a püspöki kert kerítésén, hogy valamelyik püspökszékét kilopja valakinek.

— Nem.

Agnes halkán kacagott, de Ákos komolyabb lett.

— Mulat rajtam, ez volt az első gondolata. — Kaczerkodik! ez volt a második. Eh nem törődik velem, én sem ő velem! ez volt a harmadik.

— Latja, Ágnes, maga cseppet sem változott. Legalább külsőleg nem.

A külsőleget hangsúlyozta. A leány észre vette. Itt sera változott semmi, mondta pajzánul s a szívére mutatott.

Ákos ki időközben visszanyerte a hidegvérét, adta a vidám hangot.

— Valóban? Ez megható. Hja, a jó vidék konserválja a szívet. Más a pesu ember. Lássá, én itt — és a szívére mutatott — alaposan megváltoztam. Ha azokkal a mélyeségek szemével bele tudna tekinteni, tán el is csodálkozna — ha ugyan ilyen emberi gyöngeség urrá tudna lenni a szép Agnes felett.

Agnes a fejét rázta.

— Nem igaz, nem változott, mondta momolyan, csendesesen.
(vége köv.)

Nyiltér.

A debreczeni hirlap folyó hó 6-án megjelent 241. számában a fogyasztási adó keze és felülvizsgálására kiküldött város atyákhoz intézett-nyilt térben megjelent — „Nyilt levél“ következtében, és miat a városi fogyasztási adóhivatalnál 12, évig alkalmazva volt számított, — kompetenznek érzem magamat annak kijelentésére, — hogy azon nyilt levél Papp László: illetőleg nagyon sok igazat tartalmaz.

Sőt miután én a városi fogyasztási adóhivatalnál az én ott lételem idejében Papp László üzletvezető által elkövetett visszaélésekről, igen számos konkrét esett felsorolása mellett egy Emlékiratot is készítettem; — mely emlékirat töltem elszakított, s az Papp László által a fogyasztási alópénztárból kiutalványozott 9. koronáért tehát a város pénzén és így a büntető törvénybe ütköző módon megvétetett;

Tisztelettel kérem a fent említett nagytekintélyű város atyákat. — hogy azon emlékirat illetve jegyzék, Papp Lászlótól beköveteltetvén — az abban felsorolt Papp Lászlóra vonatkozó összes adatokra nézve is a vizsgálat szigorúan kiterjesztessék, annyival inkább, mert azon emlékiratom — melyet én a Nagyméltóságú Belügyminiszter ur ő ezellentájához szándékoztam jutattni — teljesen és névszerint kimutatja, hogy miként gazdálkodik a nemes város vagyonával Papp László.

Állításaim valódiságának bbizonyításául szolgáló tényekre szívesen reá mutatok a megajándékozó vizsgálatául.

Debreczen 1900. November hó 9 én
tisztelettel
Rajczy György.
Csillag utca 51. sz.

Ezen rovatban közöltékért nem vállal felelősséget a szerk.

Bérekocsik díjszabályzata.

	Két lovas	Egy lovas
I. Napszámra.		
Egész napra, reggeli 7 órától esti 9 óráig	5	3
Fél napra, reggeli 6 órától d. u. 1-ig, vagy d. u. 1-től esti 9 óráig	8	2
II. Óraszámra.		
Fél órára	40	30
1/4 órára	60	45
Egy egész órára	80	60
Minden következő órára	40	30
Az utolsó órára tul félórára v. kevesebb időre	20	15
III. Egyes járatokért.		
Megállapodás és visszamenet nélküli a város sorsompón belül	50	30
IV. Meghatározott járatok.		
Temetésnél (valláskülönbség nélkül), ha a végintenzség a templomban történik, a temetőbe ki és vissza	2	1 1/4
A háztól a temetőbe ki és vissza	1 20	80
A színházba menet	60	40
A színházról jövet	80	60
Bármely vasuti indóház vagy raktházhoz nap pal menet vagy jövet kézi táskával	50	40
Éjjel	80	60
A kocsi mellé elhelyezett minden darab málna után külön 10 krajczár díj jár.		
A korcsolyázó, vagy csónakázó tóhoz, csukorgyár, légszuszogó, kertészeti gyűjtő és gőzmalomhoz menet vagy jövet	50	30
menet és visszajövet egy órai várakozással	80	60
A nagyerdői fürdőházhoz, polgári vagy katonai lövöldéshoz menet vagy jövet	50	30
menet és jövet egy órai várakozással	1	70
minden következő órára	60	40
Külső barom- és tóvársátrére oda és vissza egy órai várakozással	1 20	90
minden következő órára	40	30
atonai lakanyához és katonai kórházhoz menet vagy jövet	50	30
menet és visszajövet 1 órai várakozással	80	60
minden további órára	40	30

Gummis
és
halhólyag
elsőrangú orvosi tekintélyek szerint a legmegbízhatóbb és feltétlenül ártalmatlan óvszer urak és hölgyek számára. Magrendeléseket pontosan és diszkrétan eszközözi:
KELETI J.
cs. és kir. szab. orvos sebészeti mű és kötő-szer gyáros.
Budapesten, V.
Koronaherceg-u. 17.
Alapított 1878

Arak tucatonként eredeti párisi csomagolásban;
Gummi és halhólyag elsőrendű gyártmány 1.— 3.— ftig
Capottes americans (rövid) 2.— 5.— ”
Suspensorium 0.60 3.— ”
Párisi női szivacska (Safety-Sponges) 2.— 6.— ”
Irrigator teljesen felszerelve . . . 1.80 5.— ”
Eredeti pessarium oclusivum (Poliporus) Mezinga tanár szerint 1.80 2.50 ”
„Diana-öv” szab. havibaj elleni köt. 3.50 5.— ”
(minden hölgynek nélkülözhetetlen.)

Á-jegyzék ingyen és bármentve.

1560. v. k. szám
1900.

Árverési hirdetmény.

A debreczeni kir. j. bíróságnak V. 3578/1900 számú végzése folytán közhírré tétetik, miszerint Salamon és Welles cég részére Kovács Lajos egyeki lakostól 127 kor. 42 fill. tőke, ennek 1899 évi agasztus hó 1 napjától számítandó 6 % kamatai és eddig összesen 60 kor. 30 fill. perkölttség erejéig 1900 évi október hó 7-n bíróilag felülfoglalt és 906 kor. — fillerre becsült butorokból és egy eséplőgépből álló ingóságok 1900 évi november hó 23-án délelőtti 9 órakor kezdetét veendő és Egyeken alperes lakásán megtartandó nyilvános birói árverésen, a legtöbbet ígérőnek azonnali készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron alulis elfognak adatai.

Debreczen 1900 évi október hó 29-én

Sugár Gyula.
birói kiküldött.

